

ZADIG PRODUCTIONS PRZEDSTAWIA

BOJOWNICZKI!

ONE WALCZYŁY W GETCIE WARSZAWSKIM

FILM RAFAELA LEWANDOWSKIEGO

LEKTOR: MATHIEU AMALRIC

PRODUCENCI CÉLINE NUSSE PAUL ROZENBERG I RUTH ZYLBERMAN ZDJĘCIA MATEUSZ SKAŁSKI DZWIĘK JAN BOGUSZEWSKI AMIR BOVERMAN MONTAŻ PIERRE HABERER MUZYKA ORYGINALNA RONAN MAILLARD
UDZIEKOWIENIE OLGA PASTERNAKI I YOHAN BOISGONTIER DRUGI REŻYSER YONATAN COHEN ZAGURI KIEROWNICZKA PRODUKCJI FLORENCE GUINAUDEAU ASYSTENTKI PRODUKCJI MAUD RAMOS-GUERRERO ANNA MICHALAK
KOPRODUKCJA ZADIG PRODUCTIONS KATYUSHA PRODUCTIONS ETHAN PRODUCTIONS W PARTNERSTWIE Z ŻYDOWSKIM INSTYTUCIE HISTORYCZNYM IM. IMANUELA RINGELBLUMA WSPÓŁFINANSOWANIE CENTRE NATIONAL DU CINÉMA ET DE
L'IMAGE ANIMÉE LA FONDATION POUR LA MÉMOIRE DE LA SHOAH LA FONDATION ROTHSCHILD PROCIREP - SOCIÉTÉ DES PRODUCTEURS ET DE L'ANGO A WE WSPÓŁPRACZY Z FRANCE TÉLÉVISIONS & HISTOIRE TV DYSTYBUCJA CLPB RIGHTS

CLPBRIGHTS

zadigproductions

france.tv

HISTOIRE TV

CLPB

PROCIREP
ANGO A

הינדישער זידישער
היסטארישער אינסטיטוט
היסטארישער אינסטיטוט

Fondation
pour la
Mémoire
de la
Shoah

Nieliczne zdjęcia i relacje z Powstania w Getcie Warszawskim przeszły do legendy. Zapominamy jednak, że bohaterska zbrojna walka była aktem oporu przygotowywanym przez długi czas przez tysiące młodych żydowskich działaczy, o których często słuch zaginął, a kobiety odegrały w niej kluczową rolę. Historia dwóch z nich, Cywii Lubetkin i Racheli Auerbach, przywraca pamięć o tym wyjątkowym powstaniu.

BOJOWNICZKI!

One walczyły w Getcie Warszawskim

Film Rafaela Lewandowskiego

Tytuł oryginalny	Insurgées ! Les résistantes du Ghetto de Varsovie
Kraj pochodzenia	Francja
Koprodukcja	Zadig Productions, Katyusha productions, Ethan productions
We współpracy z	France Télévisions et de Histoire TV
Zdjęcia	Mateusz Skalski
Montaż	Pierre Haberer
Narracja	Mathieu Amalric
Dźwięk	Jan Boguszewski, Amir Boverman Olga Pasternak, Yohan Boisgontier
Muzyka oryginalna	Ronan Maillard
Producenci	Céline Nusse, Ruth Zylberman, Paul Rozenberg
Długość	90' et 2x50'
Nośnik	ProRes, Stereo 5.1
Dystrybucja	CLPB Rights
Premiera	Kwiecień 2024

W partnerstwie z
Żydowskim Instytutem Historycznym Im. Emanuela Ringelbluma w Warszawie

Współfinansowanie :
Fondation pour la Mémoire de la Shoah
Fondation Rothschild
Procirep, société des producteurs, et de l'Angoa

We współpracy z
Centre national du cinéma et de l'image animée

© Zadig Productions, Ethan Productions / 2023

W kwietniu 1943 roku Warszawa była miejscem jednego z pierwszych zbrojnych powstań przeciwko nazistom w okupowanej Europie. Był to bohaterski zryw, wzniecony przy bardzo ograniczonych siłach przez ludzi, których Trzecia Rzesza uznała za podludzi i skazała na zagładę. Zdesperowana, bitwa ta miała miejsce z bezprecedensową wściekłością w samym sercu obszarów najbardziej dotkniętych barbarzyństwem Hitlera. Choć skazana na porażkę, została później podniesiona do rangi najważniejszego wydarzenia II wojny światowej.

Nieliczne zdjęcia i relacje z powstania w getcie warszawskim przeszły już do legendy. Do tego stopnia, że w zbiorowej nieświadomości to wydarzenie zostało zredukowane do symbolicznego znaczenia – samobójczego aktu godności, prowadzonego przez kilku mitycznych bojowników, z których niektórzy, choć nieliczni, cudem przeżyli. Często zapominamy, że powstanie miało swoje "przed" i "po"; że był to długo przygotowywany akt oporu przeprowadzony przez tysiące młodych żydowskich aktywistów i aktywistek, o których niestety często słuch zaginął; i że kobiety odegrały w nim kluczową rolę.

Historia dwóch z tych bohaterek, **Cywia Lubetkin (1914-1978)** i **Rachela Auerbach (1903-1976)**, które przeżyły eksterminację swojego narodu, pozwala nam ponownie spojrzeć na Powstanie w Getcie Warszawskim, aby lepiej zrozumieć, osiemdziesiąt lat po tym wydarzeniu, nie tylko jego naturę, zaangażowanych w niego ludzi i jego przebieg, ale także genezę i konsekwencje tego wyjątkowego zrywu.

W świetle nowych badań i odkryć historycznych, które są obecnie w toku, ta podwójna opowieść ożywia pamięć o kulturze, której znaczenie, różnorodność i bogactwo zostały poddane bezprecedensowej zagładzie.

*„Za strach starców, za boleść małych dzieci,
za bezsilną rozpacz mężczyzn i kobiet w kwiecie wieku.*

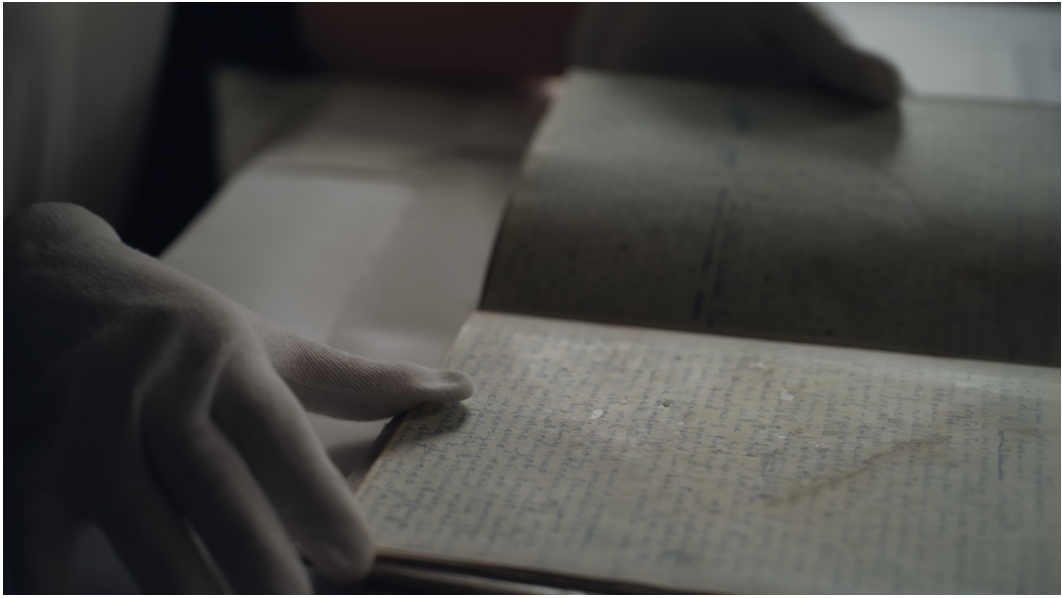
Może to mój testament - ZEMSTA!”

Rachela Auerbach. Warszawa, lato 1942.

*“Naszą śmiercią chcieliśmy przynajmniej
ocalić honor naszego narodu.”*

Cywia Lubetkin. Jerozolimy, 1946.

BOJOWNICZKI! opowiada historię, która nigdy nie została opowiedziana w ten sposób, przecinając losy dwóch wyjątkowych kobiet, które były kluczowe dla Powstania Getta Warszawskiego, i które nigdy wcześniej nie zostały połączone w żadnej narracji. Film wpisuje się w nurt historiografii, która rzuca światło na aspekty tego wydarzenia, które do tej pory były pomijane lub nawet nieznanne.

Film wykorzystuje niepublikowane lub dotychczas nieużyte elementy wizualne, fotograficzne, ikonograficzne i filmowe.

Nota autorska

80 lat po tym wydarzeniu, powstanie żydowskich bojowników ruchu oporu w okupowanej stolicy Polski znalazło swoje miejsce wśród wielkich dziejów II wojny światowej. Stało się wręcz legendą, niemal mitem. Do tego stopnia, że walka powstańców została zredukowana do jej desperackiego heroizmu, do jej faktograficznej relacji. Wiemy, że walki trwały kilka tygodni, począwszy od 19 kwietnia 1943 roku. Znamy głównych przywódców, którzy na czele setek mężczyzn i kobiet zdołali sprawić poważne kłopoty tysiącom niemieckich żołnierzy. Możemy sobie wyobrazić niektóre sytuacje oraz pewnych bohaterów tego niesamowitego zrywu, dzięki fotografiom, które mają status niemal ikoniczny. A ogarnia nas przerażenie, gdy myślimy o tym, jak to powstanie zostało rozgromione przez nazistów...

Od lat w Warszawie i Izraelu z wielką pompą i uroczystością czci się pamięć powstańców, ale co tak naprawdę o nich wiemy? Kim byli, zanim stali się bojownikami? Jaka była geneza i charakter ich zbrojnego buntu? Elementy i etapy, które je poprzedziły? Jakie ideały połączyły ich poza chęcią przeciwstawienia się nazistom? Jakie były ich dylematy i punkty sporne?

Projekt ten został zainspirowany nie tylko chęcią opowiedzenia historii żydowskiego powstania jako takiego, ale także pragnieniem odtworzenia działań podjętych przez tych, którzy przyczynili się do jego wybuchu. W ten sposób chcę pokazać, że ta insurekcja była owocem politycznego zaangażowania i społecznej świadomości, które poprzedzały jej wybuch; że była częścią wielowymiarowego ruchu oporu wobec okupanta, który rozpoczął się już we wczesnych dniach II wojny światowej.

Ale Powstanie w Getcie Warszawskim miało również swoje "pokłosie", które **BOJOWNICZKI!** ma na celu odśłonić. Film bada zatem zarówno naturę wydarzenia, jak i jego reperkusje; jego genezę, jak i zasięg. I właśnie ta logika intencji i konstrukcji narracji doprowadziła mnie do wyboru dwóch głównych bohaterek, które przeciwstawiły się nazistom częściowo po to, by opowiadać się za zmarłymi, i które poświęciły swoje przetrwanie, by dawać świadectwo eksterminacji swojego narodu. Cywia Lubetkin i Rachela Auerbach są mało znane we Francji jak i w wielu innych krajach, gdzie ich oryginalne teksty w języku polskim, hebrajskim i jidysz nie zostały jeszcze przetłumaczone. **BOJOWNICZKI!** pomoże zmienić ten stan rzeczy.

Za heroiczną postawą żydowskich bojowniczek i bojowników z Warszawskiego Getta, której symbolem jest pomnik zaprojektowany przez Nathana Rapoporta w 1947 roku, kryje się pokolenie, którego dynamizm, liczebność zostały niemal całkowicie unicestwione i skazane na zapomnienie przez Zagładę. Kobiety odegrały w nim kluczową rolę. Długo spychane na dalszy plan w powojennych relacjach przywódców Powstania, są obecnie na nowo odkrywane przez historyków jako kluczowe dla pełnego zrozumienia tego wydarzenia. We wszystkim, co je łączy i różni, Cywia Lubetkin i Rachela Auerbach są emblematyczne dla swojego pokolenia i żydowskiego oporu wobec okupanta.

Przeżyły, a przede wszystkim poświęciły dużą część swojego życia po wojnie na nagłaśnianie i kultywowanie pamięci o Powstaniu w Getcie Warszawskim. Dzięki temu, te dwie wyjątkowe bohaterki pozwalają mi również opowiedzieć o losach osób z ich otoczenia. Mam na myśli nie tylko głównych męskich przywódców żydowskiego ruchu oporu, ale także inne odważne kobiety, które niestety zginęły w trakcie lub tuż po Powstaniu, albo cudem je przeżyły.

Szczególnie istotne było dla mnie, aby BOJOWNICZKI! przywołał do życia, a tym samym oddał hołd wszystkim tym wyjątkowym jednostkom; aby film poświęcił czas na pokazanie ich twarzy i wymienienie ich nazwisk, jednocześnie przywołując setki tysięcy innych, którzy padli ofiarą eksterminacji swojego narodu.

Rafael Lewandowski

Rafael Lewandowski

Urodzony w 1969 r. w polsko-francuskiej rodzinie. Absolwent paryskiej Sorbony i francuskiej szkoły filmowej La fémis. Autor krótkometrażowych fabuł oraz filmów dokumentalnych prezentowanych na międzynarodowych festiwalach.

KRET (2011) jego głośny pełnometrażowy debiut fabularny został kilkakrotnie nagradzany m.i., na 36. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych i na 35. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Montrealu.

Rafael Lewandowski jest laureatem Paszport Polityki 2011 a w lutym 2015 roku został uhonorowany orderem **Kawalera Sztuki i Literatury** przez Francuskie Ministerstwo Kultury. Mieszka i pracuje w Warszawie.

Wybrana filmografia:

- „W wojnie dla Algierii” (2022 – serial dokumentalny)
- „Herbert. Barbarzyńca w ogrodzie” (2021 – dokument)
- „Z dała od orkiestry” (2017 – dokument)
- „Minkowski | Saga” (2013 – dokument)
- „Kret” (2011 – fabuła)
- „Bye bye Dublin!” (2010 – dokument)
- „Sztuka milczenia” (2008 – dokument)
- „Kamery w trybunale” (2004 – dokument)
- „Piosenka i życie” (2006 – dokument)
- „W Cieniu Don Giovanniego” (2003 – dokument)
- „Po drugiej stronie płótna (2004 – dokument)
- „Przesłuchania” (2000 – dokument)
- „Cień na duszy” (1999 – dokument)
- „Portret Sonii Rykiel” (1999 – dokument)
- „Cela” (1996 – dokument)

KONTAKTY :

Zadig productions

70 rue Amelot
F-75011 Paris

Tel : +33 (1) 58 30 80 10

<http://www.zadigproductions.fr>

CLPB Rights

108, avenue Ledru Rollin
F-75011 Paris

<https://www.clpbrights.com>

Rafael Lewandowski

<https://www.rafaellewandowski.com>